ידיעות אחרונות 8-8-19

הצילומים הדרמטיים מימי המנדט נחשפים

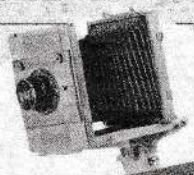

מזהים את המצולמים?

בעקבות המעפילים הנעלמים

זה היה אחד מהפרקים הסוערים ביותר בתקופת המנדט הבריטי: עשרות אלפי ניצולי שואה ניסו לעלות ארצה וגורשו למחנות בקפריסין ● כעת משרד הביטחון חושף לראשונה תמונות מחיי היום־יום של המעפילים ומבקש להתחקות אחר המצולמים

קורין אלבז־אלוש

משרד הביטחון חושף לראשונה תמונות נדירות בנות יותר משבעים שנה של מעפילים שביקשו להגיע לארץ ישראל ובהוראת הבריטים גורשו לקפריסין. במשרד מבקשים להתחקות אחר המצולמים ולהעניק את התמונות למשפחות העצורים.

בדיוק היום לפני 73 שנים יצאה "פקודת המאסר בקפריסין": בתאריך 8.8.1946 החליט הקבינט הבריטי על גירוש העולים הבלתי חוקיים שנתפסו בדרכם לישראל למתקני מאסר בקפריסין. ארבעה ימים לאחר הפקודה כבר בוצע הגירוש הראשון. בשלוש השנים שבהן המתקנים פעלו הגיעו אליהם 52 אלף מעפילים מ־39 אוניות שונות, רובם עולים מרומניה ופולין, ונולדו להם לאורך התקופה 2,200 תינוקות.

בעת מוזיאון ההעפלה וחיל הים ע"ש דוד הכהן של משרד הביטחון מנסה להתחקות אחר אותם עולים שנקלטו בעין המצלמות ותמונותיהם נמצאות בארכיון במוזיאון. לצורך כך הוחלט להפיץ את התמונות ברשתות החברתיות בתקווה שהמצולמים, או בני משפחותיהם, יימצאו. קוראי "ידיעות אחרונות" מקבלים את האפשרות להצצה ראשונה לחלק מהתמונות הייחודיות שמתעדות את חוויות היום־יום, בריתות, חתונות, משחקי ספורט ואפילו בדיקות רפואיות. מי שיזהה את עצמו או את קרוביו יוכל לקבל לידיו את פיסת ההיסטוריה הנדירה.

מי מזהה? התמונות משגרת חייהם של עצורי קפריסין, שנחשפו כעת

"זה מאוד נדיר שיש תמונות מהתקופה ההיא", הסביר ניר מאור, מנהל המוזיאון. "חלק מהתמונות נתרמו על ידי בת של עובדת סוציאלית שנשלחה לטפל בעצורים וחלקם התגלגלו אלינו לאחר שככל הנראה היו במחנות שני צלמים שהצליחו להבריח מצלמה, וברבות השנים זה התגלגל למוזיאון". לדבריו העולים הגיעו "למחנות שתוחמו בגדרות תיל, היה להם אוכל והיה אפשר לשחק כדורגל נגד הבריטים וללכת לים מדי פעם, אבל בכל זאת – הם היו במעצר סביב גדרות. התנועה הציונית ידעה למנף את זה מבחינה פוליטית והתמונות האלו, של ניצולי שואה שוב מאחורי גדרות תיל, יצרו לחץ בעולם והרבה ביקורת. הייתה לכך השפעה ישירה על דעת הקהל העולמית בדבר הצורך של העם היהודי במדינה משלו".

יפה-שלי אתרי לי

צילומים: משרד הביטחון, חיה ריבה וורץ